

prof. dr hab. Wojciech Świątkiewicz

**Wydział Nauk Społecznych
Uniwersytet Śląski w Katowicach**

Społeczny świat i jego legitymizacje (struktura wykładu)

1. Stawanie się społeczeństwa (społeczeństwo jako proces i struktura)
2. Legitymizacja i jej etapy
3. Wymiary legitymizacji
 1. wewnętrzny i zewnętrzny
 2. podmiotowy i przedmiotowy

„Człowiek w społeczeństwie i społeczeństwo w człowieku”. Te dwie metafory zaczerpnięte z prac Petera Bergera wyznaczają kierunek socjologicznych refleksji podejmowanych w tym przedłożeniu.

Rzeczywistość społecznego świata trwa poprzez procedury legitymizacji. Pojęcie legitymizacji - w szerszym rozumieniu - obejmuje uprawomocnienie, usprawiedliwienie, uzasadnienie i usensownienie, wartości, symboli i wzorów społecznych działań, struktur oraz instytucji, co sprawia, że stają się one w planie rzeczywistości życia codziennego standardami oczywistymi i naturalnymi, nie budzącymi wątpliwości, tworząc względnie trwałe postacie społecznego świata.

Legitymizacja jest procesem społecznym podlegającym dynamice ciągłości i zmiany. Jej zaprzeczeniem jest dezintegracja kultury i dezorganizacja społeczeństwa. Świat społeczny trwa poprzez procesy jego uprawomocniania, usprawiedliwiania, usensownienia i uzasadnienia. W społecznościach współczesnych, wewnętrznie zróżnicowanych, rywalizują ze sobą konkurencyjne światopoglądy, estetyki, epistemologie, orientacje polityczne, religie, paradygmaty naukowe roszcząc sobie prawo do wyłączności i dominacji. Alternacji osobowości, czyli kulturowo legitymizowanej możliwości wybierania między różnymi, czasem sprzecznymi systemami znaczeń i wartości, stającej się zasadą stylu życia, towarzyszy społeczne przyzwolenie lub nawet zachęta. Poznanie społecznych mechanizmów legitymizacji stanowi więc ważny czynnik zrozumienia dynamiki współczesnego społeczeństwa i ontologicznego statusu społecznej rzeczywistości. *Granice naszej wiedzy są granicami naszego świata.*

23 listopada 2016
godz. 15.30